

Borgarlig splitroynd

Oddagrein

ORÐASKIFTIÐ um ætlanina at veita sjó-fólki okkara ein lætta í skattinum avdúkaði til fulnar, at uppskotið eisini hevur til endamáls at vera eitt jarnbrot í ætlanini hjá summum liberalistiskum samgongupolitikarum at fáa hýrurnar niður.

SJÁLVAÐI vísir formaðurin í Fiskimannafelagnum hesum aftur, men vit hoyrdu teir viðgongdu liberalu leyvurnar í orðaskiftinum koma fram við inniliga ynskinum um, at verður uppskotið samtykt, ja, so rokna vit við, at fiskimenn fara at vera afturhaldandi í sínum lönarkrøvum næsta ár.

EITT annað endamál hjá Fólakflokkinum er so aftur at fáa split í føroysku arbeiðararersluna – við fakfeløgnum á landi øðrumegin og Fiskimannafelagnum hinumegin. Uppskotið, sum tað er lagt fram, skapar harafturat eisini split í familjur og bygdir. Serliga, um verkfalshóttanin verður framd í verki, og kona fer í verkfall ímóti manni sínum.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur síðani upphav sitt virkað fyrri at bæta um kor fiskimanna – líka frá tí at Havstreyt var hugsjónarligi leiðarin á hesum øki síðst í tjúgunum og fyrst í tríatiárunum til dagin í dag. Eisini er rætt at veita fiskimonnum endurgjald fyrri hart arbeiði, langa fráveru og tað at hann ikki fær nýtt mongu ágóðarnar á landi. men at lata sjófolk fáa skattalætta, sum er størri enn ella ájavnt við inntøkuna hjá mongum flakafólki, fær sjálvandi arbeiðarafeløgini at mótmæla.

Á hesum stað er ferð eftir ferð áasannað, at skattatrystið er ov høgt. Tí kundi nú verið eitt høvi eisini at virka fyrri, at teir lægstu inntøkubólkarir fingi ein munandi skattalætta, eins og sjófolk eftir orðaskiftinum á Tingi fara at fáa.

MEN tá hetta er sagt, skal leggjast afturat, at uppskotið hjá landsstýrinum má broyttast munandi, so tað verður sosialt rættvisari. T.d. kann loft leggjast í, so skattalættin verður avmarkaður eftir inntøku. Harafturat eiga minstilønartúrur at koma undir skipanina, eins og sjófolkið við almennu skipunum.

HETTA hevði gjørt ætlanina sosialt rættvisari, men hvør kundi roknað við øðrum sosialt rættvisum frá Sambandsflokkinum ella Fólakflokkinum? Teir hava roynt at spjæða arbeiðararersluna frá fyrsta degi og tað halda teir fram við, tí tað rakar fiskimannin, lönarbeiðaran á landi og flokk teirra – Javnaðarflokkinn.

Sosialurin

Viðmerking

Á fullgóðan hátt

Viðmerking til grein í Sosialinum 6. desember

»Sámal Petur í Grund hevur sum landsstýrismaður ikki umsitid sitt málsoki á fullgóðan hátt og tí er hann koyrdur frá. Grundgevingarnar fyrri hesum eru í brævinum til landsstýrismannin«.

Hesi orð er lögmaður Edmund Joensen endurgivin fyrri at siga í Sosialinum leygardagin 6. desember.

Hvat er fullgott og hvat er ikki. Skal ein døma eftir tí innihaldi sum er í brævinum til undirritaða, so eru tað tvey fyrbrigdi, sum kunnu koma undir hetta heiti.

Tað fyrri, tað er hjá einum landsstýrismanni at venda sær til andstöðuna, tá meiriluti ikki kann finnast innan samgonguna.

Tað skal eingin ivi vera um, at undirritaði er fullsamdur við lögmann um, at tað ikki er arbeiðsháttur, sum eigur at verða góðtíkin, um ein landsstýrismaður fer út um samgonguna við mál um, sum hann ikki fær gjøgnumført í samgonguni.

Men tá undirritaði á ongum sinni hevur nýtt henda arbeiðshátt, ella hevur havt tað í umbúna, so heldur henda grundgevingin ikki.

Hitt fyrbrigdi, sum kann gera seg galdandi, er málsviðgerðin, áðrenn farið blívur út til politisku flokkarnar og almenna umróð.

Her eri eg heldur ikki so ósamdur við lögmann. Lögmaður vísir á, at viðgerðin má byrja í landsstýrinum fyrri síðan møguliga at fara

yvir samgongufund, út til politisku flokkarnar til støðutakan.

Vit, sum upplivdu at vera í lögtingssalinum undir figgjarlógarviðgerðini, máttu standa model til, at lögmaður tók undir við kritikarunum av arbeiði landsstýrismanna, ja enn tá so langt, at lögmaður fyrri opnari mikrofon helt fyrri, »at tað kundi ikki verða soleiðis at lögmaður skuldi skifta blæur á landsstýrismonnum«.

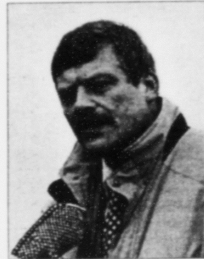
Landsstýrismenninir skuldu undir nýggju stýrisskipanarlógini sjávir tryggja sær uppbakning í baklandi sínum, fyrri tí teir fyrirlógu«.

Sjálvandi eigur ein landsstýrismaður at taka til eftirtektar tað sum lögmaður sigur.

Tunnilsviðgerin

Hetta gjørdi undirritaði í sambandi við tunnilsgerð undir Vestmannasundi. Eftir at hava verið í Íslandi í juni mánað, í mentanarvörðum, og í hesum sambandi saman við øðrum, verið undir Hvalfjörðinum og eygleitt tunnilsgerðina, greiddi undirritaði heimafurturkominn frá hesum landsstýrissundi, og legði afturat, at landsverkfrøðingurin fór at bliva biðin um at dagføra projekt-íð frá 1988.

Í brævi til landsstýrismenn og lögmann dagfest 30. oktober, og lagt til kunningar á politiskum landsstýrissundi, verður

greitt frá, at prisirnir á projektinum eru dagførdir og eru lagdir við sum grundarlag undir framhaldandi kjakið.

Á politiskum landsstýrissundi mándagin 17. november kunnaði undirritaði landsstýrið um, at ætlanin var at gera uppskotið soleiðis, at tað bleiv eitt partafelag, sum tók sær av at byggja og reka undirsjóvar-tunnilin.

Á landsstýrissundi 24. november boðaði lögmaður frá, at hann hevði ikki givið tilsøgn til at byggja tunnil undir Vestmannasundi.

Hósmorgun 27. november sendi undirritaði so nógv umtalaða brævið, dagfest 25. november, út til samgongutinglimir.

So tað er eingin ivi um, at málið er viðgjørt politiskt í landsstýrinum, áðrenn tað er farið út til samgongutinglimir. Í brævinum verður eisini klárt undirstrikt, at talan er um at málið skal aftur á landsstýrissund, um

tað skal gjøgnumførast.

So hetta seinna fyrbrigdið yvirlivir heldur ikki sum fullgott.

Fullgóður

Bert á einum sinni er undirritaði gjørdur varur við, at lögmaður ivaði í um undirritaði røkti sítt starv á fullgóðan hátt.

Hetta hendi í Helsinki í november mánaði. Eitt bræv frá danska statsministerinum var komið at liggja á borðinum í kamarinum. Hetta bræv var undirskrivað av einum sum kallaði seg »ministersekretær«.

Hesin »sekretærin« skrivaði, at Poul Nyrup Rasmussen hevði heitt á hana, um at bjóða undirritaða og restini av tí føroyska fylginum til »en drink«.

Poul Nyrup Rasmussen er persónur, sum ikki tekur av invitation til Føroya, tí hann ræðist okkum.

Undirritaði fólði onga trongd til at taka av invitationini, harumframt kan »en drink« slettis ikki freista meg.

Tá undirritaði so, sum tann einasti av teim politisku umboðunum, helt seg burtur, fekk undirritaði frá lögmanni at vita, at hann nú mátti fara at kanna hvat tað er at vera fullgóður.

Er tað soleiðis, at ein skal gera knæfall fyrri Poul Nyrup Rasmussen fyrri at vera fullgóður, so vælgagnist tykkum, sum eru tað.

Sámal Petur í Grund

Lesarabrøv

SvF - enn einaferð

Viðmerking til, at Sjóvarp Føroya hevur tikið sendingina »Hvat kann eg læra til?« av skránni. Í eina tíð nú hevur SvF sent hesa sending hvønn leygardag seinna-part, og hevur hon verið einasta sending á skránni, ið hevur vent sær til ungdomin við øðrum enn amerikanskum undirhaldi av ívasamari dygd. Her var talan um upplýsing um undirgangdomin, ið annars ikki var at finna í

sjóvarpinum. Men leygardagin 29.11.97 var sendingin bráðliga horvin, og gjørdi soleiðis SvF til somu rás hon var áðrenn, ein rás púra uttan tilfar til ungdomin.

Hetta má sigast at skapa iva um trúvirðið hjá bæði sjónvarpstjórn og programleiðara, sum 15.11.97 undirskrivaðu sonevnda Óravíðarskjalið, og sostatt sýndu vilja at senda við størri atlit til ungdomin í

framtidini enn nú. (Óravíðarskjalið 5. Børn og ung). Eisini siga teir seg harvið vera áhugaðar at hava javnvág millum upplýsing og undirhald. (Óravíðarskjalið 2.2.1. Upplýsing og undirhald). Tað er greitt, at ungir føroyingar ikki hava góðar vónir fyrri komandi ár hesum viðvíkjandi, tá SvF leggur út við at taka einastu upplýsandi undgómssendingina burtur. Her er púrt

onki samsvar við tað, sum sjónvarpið annars reypar vítt og breitt um.

Ungdomurin verður altso av SvF noyddur at hyggja at øðrum rásum - hetta kann ikki vera rætt, men er veruleikin, intil SvF byrjar at fylgja sínum egnu hugskotum - vónandi í næsta ár.

Barbara Christophersen